

Zalm

de coalitiepartijen dat zij eigenlijk geen goede keuzen hebben gedaan, aangezien zij ook aan het regeerakkoord vastzitten. Ik heb twee vragen. Schat de minister ook in dat er onderuitputting zal komen bij de Melkert-banen? Vindt hij dat op deze manier, nu hij door de coalitie en het kabinet wordt gedwongen de budgettaire discipline los te laten, bij de eerste de beste begroting die hij zelf heeft opgemaakt en die hij hier gaat verdedigen eigenlijk al de schoonheidsprijs wordt weggehaald?

Minister Zalm: Voorzitter! Als het om een beautycontest gaat, ben ik kansloos; zo mooi ben ik niet. Ik ben dus niet uit op die schoonheidsprijs. Er ligt een degelijke begroting. Die 65 mln. ligt er nog; dat nemen wij mee bij de Voorjaarsnota/Kaderbrief. Ik had ook oplossingen kunnen voorstellen, zoals die in het verleden wel zijn gekozen in kabinetten waar de heer Reitsma steun aan verleende. Dan waren wij er heel snel uit geweest: even 65 mln. korten op de prijsbijstelling, een versleuteling van 65 mln. over de begroting; dan heb je het ook gedekt. Dat had ik in het kabinet bij wijze van spreken zo geregeld kunnen krijgen. Alleen is dat geen ordelijke manier van besluitvorming en van prioriteiten stellen. Wij nemen dat mee als wij de hele begroting doorgaan, namelijk bij de Voorjaarsnota/Kaderbrief. Dat ene moment van besluitvorming vind ik heel belangrijk. Dan wordt het in het totaal verwerkt en wordt de totale problematiek opgelost. Ik zie niets in aparte tussentijdse ombuigingsrondjes om 65 mln. te zoeken.

De heer **Reitsma** (CDA): Dat lijkt mij ook. Daarom was het verstandiger geweest dat u de rug recht had houden en dat u de coalitiepartners echt keuzen had laten doen.

Ik kom bij mijn laatste vraag in dit verband. De VVD is net nogal hard geweest in het oordeel over de handelwijze van het kabinet. Dat komt eigenlijk hierop neer: eens maar niet weer.

Minister Zalm: Daar ben ik het helemaal mee eens.

De heer **Reitsma** (CDA): Bent u het daarmee eens?

Minister Zalm: Ja.

De heer **Reitsma** (CDA): Beloofd u hier ook dat u achter die uitspraak gaat staan?

Minister Zalm: Ik vind dat dit zich niet voor herhaling leent. Dat is heel onverstandig. Ik vind dat wij voor de toekomst moeten afspreken dat, als de Kamer prioriteiten heeft die afwijken van de prioriteiten die in de begroting zijn opgenomen, tegelijkertijd de posterioriteiten door de Kamer worden aangegeven. Dat zou mijn hartstochtelijke voorkeur zijn. Ik ben ook van mening dat er wat te leren valt uit dit ongelukje om het in de toekomst toch anders aan te pakken. Als dat de winst is van de schade van 65 mln., ben ik zeer gelukkig en is het een goede investering geweest.

De (algemene) beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter:** Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 11.29 uur tot 13.00 uur geschorst.

De voorzitter: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter: Ik stel voor, aan de orde te stellen en te behandelen in de vergaderingen van 7, 8 en 9 november:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1996 (24400-V);
- het wetsvoorstel Wijziging van hoofdstuk V (Ministerie van Buitenlandse Zaken) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24299);
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de

ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1996 (24400-X);

- het wetsvoorstel Wijziging van hoofdstuk X (Ministerie van Defensie) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24305);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet op de studiefinanciering, houdende aanpassing van de collegegeldbepalingen en de afschaffing van verblijfsduurbepalingen (24025);
- het wetsvoorstel Algemene regels ter verzekering van de beveiliging door waterkeringen tegen overstromingen door het buitenwater en regeling van enkele daarmee verband houdende aangelegenheden (Wet op de waterkering) (21195);
- het wetsvoorstel Invoeging van de titels 7 en 12 in Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek (24061);
- het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 4 november te Straatsburg tot stand gekomen Verdrag inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI) (24062);
- het wetsvoorstel Aanpassing van een aantal wetten aan de Wet houdende nadere regeling van het gezag over en van de omgang met minderjarige kinderen (24259).

Ik stel voor, dinsdag 31 oktober 1995 te stemmen over de moties voorgesteld tijdens het nota-overleg van 16 oktober 1995 van de vaste commissies voor Defensie en voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer inzake Partijle herziening van het Structuurschema militaire terreinen (23707), te weten:

- de motie-Van den Doel/De Koning over wijziging van de PKB met betrekking tot de compagniesoefenterreinen en het oefenterrein voor de luchtmobiele brigade (23707, nr. 6);
- de motie-Van den Doel/Middel over de uitplaatsing van het oefenterrein voor de luchtmobiele brigade naar Oost-Groningen (23707, nr. 7);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven over het oefenterrein Havelte (23707, nr. 8);
- de motie-Stellingwerf/Van den Berg over de kosten van een eventuele uitplaatsing van het LOT Eder- en Ginkelse heide (23707, nr. 9).

Voorzitter

Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. nota-overleg met stenografisch verslag op:

donderdag 26 november:

- van 11.00 uur tot 13.00 uur van de vaste commissie voor Defensie, over de begroting voor 1996 (begrotings-onderzoek) (24400-X);

maandag 4 december:

- van 11.15 uur tot 16.00 uur van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat, over het kabinets-standpunt openbaar vervoer (23958) (vervolg van 2 oktober);

maandag 29 januari:

- van 11.15 uur tot 15.00 uur van de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, over de nota LNV-Kennisbeleid (24430).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik bepaal nader dat het nota-overleg van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid op maandag 13 november a.s. over de nota Kwaliteit en zorg (24332) niet doorgaat.

Het woord is aan mevrouw Verbugt.

Mevrouw **Verbugt** (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD-fractie heeft reeds bij een eerdere gelegenheid vragen gesteld over de problematiek inzake het bouwen langs de Maas. De laatste twee overstromingen hebben terecht aanleiding gegeven tot een bezinning op dit punt. Zowel van de zijde van de regering als van de zijde van het provinciaal bestuur van Limburg zijn inmiddels stappen voorbereid. Ik begrijp dat er nadere afstemming nodig is tussen het interimbeleid, zoals dat inmiddels door gedeputeerde staten van Limburg is geformuleerd, en de inzichten van de regering, als het gaat om de uitvoering van de Rivierenwet en de uitwerking van het beleid van de minister van VROM. Nu het geplande overleg hierover vorige week geen doorgang heeft kunnen vinden en er bij mijn weten ook geen nieuwe datum is vastgesteld, is er bij mijn fractie enige zorg ontstaan. Immers, de gemeenten langs de Maas kunnen inmiddels al vijf maanden niet vooruit met de uitvoering van hun bestemmingsplannen.

Daarom wil ik de regering, mede namens collega Huys van de PvdA, om een brief ter zake vragen. Daarin moet de regering uiteenzetten:

1. wat haar beleidsvoornemens zijn over het bouwen in het Maasdal buiten het directe stroomvoerende deel van de Maas;
2. wat de consequenties daarvan zijn voor de uitvoering van vigerende bestemmingsplannen in de Maasgemeenten;
3. waarom het gesprek met gedeputeerde staten van Limburg vorige week geen doorgang heeft kunnen vinden en wanneer de regering denkt dit overleg wel te kunnen voeren.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 5 november 1992 te Straatsburg tot stand gekomen Europees Handvest voor streek talen of talen van minderheden (Trb. 1993, 1 en 199) (24092).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Mulder-van Dam** (CDA): Voorzitter! Ik verontschuldigd mijn collega Koekkoek. Hij is vanmiddag niet in de gelegenheid om deze inbreng namens de fractie van het CDA te verwoorden. Ik heb overigens gezien dat ook andere partijen een invaller in het strijdperk hebben gebracht. Het lijkt een klein beetje op een noordelijk onderonsje, maar daarmee wil ik mijn andere collega's natuurlijk niet diskwalificeren. Ik constateer in ieder geval dat er geen bom onder dit overleg is gelegd, hoewel emoties over de taal soms hoog kunnen oplopen.

Kort geleden viel in een krantebericht te lezen hoe moeilijk de Roemeense regering het de Hongaarse minderheid maakt om haar eigen taal in het onderwijs te gebruiken. Roemenië is lid van de Raad van Europa, maar het behoort niet tot de lidstaten die het Europees handvest voor streek talen of talen

van minderheden hebben ondertekend. De CDA-fractie vraagt de regering om de Roemeense regering op gepaste wijze onder de aandacht te brengen dat zij de ondertekening van het handvest door Roemenië van grote betekenis acht.

Ik begon met Roemenië, omdat de vraag kan worden gesteld of het Europees handvest voor streek talen of talen van minderheden wel nodig is voor Nederland. Met de regering beantwoordt de CDA-fractie die vraag bevestigend. Het handvest heeft een sociaal karakter, in die zin dat het de positie van talen van minderheden niet alleen erkent, maar ook beschermt, als onderdeel van ons cultureel erfgoed. Het handvest kent voor deze bescherming een rol toe aan de regionale en plaatselijke besturen. Het handvest definieert streek talen of talen van minderheden onder meer door ze te onderscheiden van de officiële taal van de staat. Wie zich naar aanleiding van deze definitie afvraagt wat de officiële taal van het Koninkrijk der Nederlanden is, komt tot de beschamende conclusie dat behalve voor het bestuurlijk verkeer geen uitdrukkelijke wettelijke basis voor het gebruik van Nederlands bestaat. De regering vindt dat niet pijnlijk, maar de CDA-fractie wel en zij niet alleen. In een eenwordend Europa is het een pijnlijk gemis dat de Grondwet de Nederlandse taal niet eens noemt. Om die reden hebben mijn fractiegenoot Koekkoek en collega Van Middelkoop van het GPV bij de Kamer een voorstel aanhangig gemaakt om in de Grondwet een bepaling over het gebruik van de Nederlandse taal op te nemen.

Vanuit de waardering voor de betekenis van de Nederlandse taal is het niet moeilijk de waarde van het Europees handvest voor streek talen of talen van minderheden te onderkennen. De betekenis van het handvest geldt in de eerste plaats de streek talen. De CDA-fractie betreurt het overigens dat de regering de suggestie van een aantal fracties heeft overgenomen om de officiële vertaling te wijzigen in "regionale taal". Ik blijf dus consequent spreken van "streektaal".

Als streektaal moet in de eerste plaats het Fries worden genoemd. Het handvest ondersteunt de recent tot stand gekomen wetgeving inzake het gebruik van het Fries in het bestuurlijk verkeer en het rechtsverkeer. De CDA-fractie vindt dat de